

**Avizul Comitetului Regiunilor – Cartea verde „Un cadru pentru 2030 pentru politici în domeniul
climei și al energiei”**

(2014/C 126/04)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. subliniază relevanța centrală și rolul important al nivelurilor local și regional în elaborarea abordărilor privind schimbările climatice și comunitățile viitorului; regretă, de aceea, profund că autoritățile locale și regionale și măsurile luate de acestea cu privire la protecția climei și economisirea energiei nu sunt menționate deloc în cartea verde;
2. solicită Comisiei să utilizeze schemele de dezvoltare, de finanțare și de monitorizare care își propun să abordeze chestiuni legate de climă și energie, pentru sprijinirea și încurajarea autorităților locale și regionale și a statelor membre;
3. consideră esențial ca schimbările climatice să fie limitate la o încălzire cu mai puțin de două grade în comparație cu nivelurile preindustriale;
4. consideră esențial să se ajungă la un consens cu privire la un acord internațional obligatoriu privind schimbările climatice la cea de-a 21 sesiune a Conferinței părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP 21) în 2015, așa cum s-a decis la COP 17 din Durban în 2011;
5. recomandă ca obiectivul obligatoriu din punct de vedere juridic de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru UE în ansamblul său să fie stabilit pentru 2030 la 50% din nivelurile din 1990 și insistă asupra faptului că statele membre ar trebui să cadă de acord separat între ele asupra modului de partajare a poverii reducerii emisiilor;
6. subliniază că singurul sistem obligatoriu din punct de vedere juridic al UE de comercializare a emisiilor (ETS) pentru producția de energie din surse fosile acoperă mai mult de 40% din emisiile statelor membre (excluzând comercializarea emisiilor din domeniul aviativ). Cota emisiilor acoperite de comercializarea emisiilor și includerea de noi posibile sectoare (de exemplu, transportul terestru și maritim) în comercializarea emisiilor ar trebui să fie convenită în funcție de obiectivul de reducere a emisiilor; în forma sa actuală, ETS nu dă rezultatele așteptate din cauza mai multor probleme sistemice, care conduc la un preț insuficient al emisiilor de dioxid de carbon;
7. regretă profund nivelul foarte scăzut de ambiție prezentat în Comunicarea Comisiei privind „Un cadru pentru 2030 pentru politici în domeniul climei și al energiei”⁽¹⁾ și consideră că este esențial să se stabilească obiective obligatorii pentru energia din surse regenerabile (nu doar un obiectiv UE de 27% și facultativ pentru statele membre) și pentru eficiența energetică, în plus față de obiectivul general de reducere a emisiilor; subliniază că posibilitatea obținerii unei ponderi de 100% energie regenerabilă în UE până în 2050 impune ca aceasta să stabilească obiective intermediare realiste pentru 2030 și 2040, astfel încât să-și poată realiza această ambiție;
8. consideră esențial ca fiecare stat membru să impună ca obiective obligatorii naționale creșterea cotei energiei din surse regenerabile și reducerea utilizării de energie; în acest scop, statele membre trebuie să se sprijine pe stabilirea unor strategii naționale, ceea ce ar duce la creșterea rentabilității și ar fi în conformitate cu principiul subsidiarității atât la nivel local, cât și național;
9. este profund îngrijorat de lipsa de oportunități de finanțare la nivel local și regional și de criza economică în curs, care afectează rolul central jucat de autoritățile locale și regionale în atenuarea schimbărilor climatice și în dezvoltarea oportunităților de adaptare;
10. în contextul competitivității, salută propunerea Comisiei de a dezbate cu privire la utilitatea stabilirii unui obiectiv pentru economia de energie consumată în industrie, care s-ar baza pe raportul dintre intensitatea energetică și PIB sau valoarea adăugată brută;
11. observă că, dacă UE își dorește să devină cu adevărat competitivă, este necesar să valorifice pe deplin oportunitățile economice, sociale, de mediu și legate de ocuparea forței de muncă pe care le oferă tranziția la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon. Prin urmare, consideră că este esențială posibilitatea eliminării subvențiilor pentru energia din surse neregenerabile și a redirectionării acestora către energia din surse regenerabile și către eficiența energetică; orice venituri provenite din licitații în cazul continuării comercializării emisiilor sau orice venituri fiscale rezultate din introducerea unei taxe pe carbon trebuie să fie direcționate către luarea de către statele membre a unor măsuri mai eficiente de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea;

⁽¹⁾ COM(2014) 15 final

12. consideră că independența energetică și securitatea aprovizionării ar putea fi consolidate prin dezvoltarea în continuare a pieței unice pentru energie, de exemplu cu ajutorul unor noi interconexiuni, al producției de energie pe scară redusă chiar de către consumatori, al stocării energiei și al rețelelor inteligente, și că diversitatea surselor durabile de energie acționează ca o protecție împotriva fluctuațiilor de preț, reduce vulnerabilitatea sistemului energetic și poate diminua riscul perturbărilor aprovizionării; la punerea în aplicare a pieței unice pentru energie trebuie avut în vedere ca aceasta să nu limiteze posibilitățile de extindere a descentralizării aprovizionării cu energie la nivel local;
13. are convingerea că extinderea pieței unice pentru energie prin noi interconexiuni trebuie să aibă la bază o repartizare echitabilă a eforturilor între regiuni și că trebuie avute în vedere cerințele privind amenajarea teritoriului. Trebuie să se evite impunerea unor eforturi disproporționate anumitor regiuni și teritorii;
14. subliniază că la elaborarea politicilor de la nivelul UE și al statelor membre trebuie să se aibă în vedere menținerea prețurilor la un nivel rezonabil și gestionarea poverii fiscale suportate de cetățeni. De asemenea, consideră oportun să se recomande statelor membre să adopte măsuri specifice în ce privește prețurile la energie pentru familiile și consumatorii vulnerabili;
15. consideră că ar trebui să fie posibil să se evalueze mai bine beneficiile pe termen lung ale eliminării treptate a energiei din surse neregenerabile, de exemplu pentru sănătatea publică și crearea de noi locuri de muncă, și să se organizeze aceste beneficii pentru a sprijini procesul de elaborare a politicilor;
16. subliniază că discuțiile privind un cadru cuprinzător pentru politicile în domeniul climei și al energiei ar trebui să includă utilizarea carbonului stocat în mod durabil (inclusiv construcțiile din lemn, precum și produsele din lemn sau din plută) ca un înlocuitor pentru produsele generatoare de emisii. Mai mult, trebuie incluși toți absorbantii de carbon naturali, promovându-se resursele forestiere, sistemele de producție agro-silvo-pastorale și agricultura ecologică și de conservare;
17. consideră că este crucial să se îmbunătățească consilierea direcționată către diferite grupuri de consumatori și grupuri demografice (în funcție de vârstă, sex, identitate culturală, situația socioeconomică etc.) și cunoștințele profesionale ale celor responsabili de utilizarea energiei;

A. Amenajarea teritoriului și pregătirea pentru schimbările climatice

18. subliniază că autorităților locale și regionale le revine responsabilitatea principală pentru amenajarea teritoriului pe termen lung și astfel pentru structura comunităților pe viitor, inclusiv pentru serviciile care vor fi utilizate de către locuitori și întreprinderi: apă potabilă; canalizare și prelucrarea deșeurilor; producția și distribuția de energie; rețele TIC; șosele, transport public și opțiuni de utilizare a unor moduri de transport „soft”. Infrastructura de bază va asigura locuitorilor și întreprinderilor condițiile necesare pentru a adopta un comportament adecvat pentru reducerea emisiilor;
19. subliniază că autoritățile locale și regionale au o relevanță amplă și un rol important de jucat în atenuarea schimbărilor climatice, în pregătirea la schimbările climatice și adaptarea la acestea și în abordarea chestiunilor energetice. În calitate de furnizori de servicii pentru locuitorii lor, autoritățile locale și regionale consumă ele însele energie și sunt surse importante de contracte publice. Producția de energie locală și investițiile locale sprijină economia locală și ocuparea forței de muncă la nivel local;
20. piețele regionale joacă un rol crucial pe piața energiei din UE, fiind remarcabilă contribuția lor la realizarea deplină a pieței interne energetice;
21. observă că importanța autorităților locale și regionale în cazuri practice de adaptare la schimbările climatice și de pregătire pentru acestea este recunoscută de către diferiți actori (opinia publică, statele membre, UE, instituții și organizații internaționale). Fenomenele meteorologice extreme, cum ar fi inundațiile și furtunile, împreună cu întreruperile de electricitate pe care le pot declanșa sunt evenimente locale care pot cauza dificultăți oamenilor, punând în evidență importanța serviciilor de pompieri și de salvare și a gestionării energiei. Atenuarea schimbărilor climatice și întărirea rezistenței comunităților sunt cele două fațete ale aceluiași monezi, fiind activități complementare;

B. Obiectivul privind clima și COP21

22. face trimitere la cele mai recente date publicate în 2013 de către Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), care sunt alarmante; conform acestora încălzirea cauzată de om se va ridica la 5°C până în 2100. Încălzirea în emisfera nordică ar putea fi mai intensă decât media, iar topirea permafrostului în regiunile de tundră ar putea accelera și mai mult încălzirea globală. Seceta sporită și precipitațiile mai ample din alte regiuni vor amenința producția de alimente și vor accelera mișcările de populație. Fenomenele meteorologice extreme cauzează suferință umană și daune considerabile;

23. consideră că la cea de-a 21-a Conferință a părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice din 2015 ar trebui să se ajungă la un consens cu privire la extinderea Protocolului de la Kyoto cu o largă acoperire. Țările semnatare ale celei de-a doua perioade de angajament a Protocolului de la Kyoto 2013-2020 produc 15% din emisiile mondiale de gaze cu efect de seră. Extinderea considerabilă a Protocolului pentru a include alte economii industrializate majore și economiile care se dezvoltă rapid este esențială pentru ca acesta să rămână în continuare credibil;

24. trebuie să se facă un efort hotărât pentru a combate relocarea emisiilor de dioxid de carbon și trebuie să se țină seama de efectele globale ale consumului nedurabil;

25. observă că UE este un semnatar important al oricărui acord privind schimbările climatice, fiind responsabilă de 10-11% din totalul emisiilor mondiale de gaze cu efect de seră. UE vizează o creștere economică ecologică și durabilă și schimbări structurale necesare, bazate pe un set clar de obiective de reducere a emisiilor pentru 2030. Pentru a negocia cu privire la extinderea protocolului, UE trebuie să își pregătească propriile obiective;

C. *Experiența cu obiectivul 20-20-20*

26. observă că pentru a-și îndeplini obiectivul de reducere a emisiilor cu 20% până în 2020, UE utilizează un sistem de comercializare a emisiilor comun și obligatoriu, obiective naționale obligatorii pentru consumul de energie din surse regenerabile, un obiectiv pentru eficiența energetică și urmărește creșterea cotei de utilizare a biocombustibililor în cadrul consumului total de combustibili în transport cu 10%. De asemenea, în Foia de parcurs energetică 2050 s-a ajuns la un acord cu privire la reducerea emisiilor cu 80-95%. Economia ecologică, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, a fost plasată în centrul Strategiei Europa 2020;

27. observă că Directiva privind eficiența energetică ar trebui să se afle în prezent în curs de punere în aplicare, iar Directiva privind performanța energetică a clădirilor noi și existente a fost transpusă în legislație. Energia și schimbările climatice au ocupat un loc de frunte în schemele de cercetare și de finanțare, precum programul „Energie inteligentă pentru Europa”. Dezvoltarea regională cu emisii scăzute de dioxid de carbon va constitui o prioritate în următoarea perioadă de programare a fondurilor structurale. S-au depus, de asemenea, eforturi pentru realizarea de investiții prin schema ELENA a Băncii Europene de Investiții. Aparatele electrocasnice au făcut obiectul directivelor privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică, cu rezultate încurajatoare;

28. atrage atenția asupra faptului că ETS al UE include instalațiile industriale și de producere a energiei cu emisii intensive de gaze cu efect de seră. O parte din drepturile de emisii se alocă gratuit conform unui sistem de analiză comparativă. Sunt privilegiate sectoarele în care se poate produce relocarea emisiilor de dioxid de carbon (sectoarele afectate de riscul de relocare a producției în țări terțe) și sistemele de încălzire și răcire din instalațiile de cogenerare (producerea combinată de energie electrică și energie termică). Plafoanele pentru emisii se reduc anual linear cu 1,74%. Veniturile rezultate în urma licitării certificatelor revin statelor membre. Întrucât în prezent prețul pe tona de emisii de gaze cu efect de seră este sub 5 euro, comercializarea emisiilor nu poate avea efectul sperat în materie de atenuare a schimbărilor climatice.

29. observă că comercializarea emisiilor, care va continua până în 2020, a generat în ultimele luni prețuri ale certificatelor care stimulează doar în mică măsură investițiile în tehnologii cu emisii reduse de CO₂ și, prin urmare, consideră că acordul politic cu privire la așa-numitul *backloading*, care prevede retragerea pe o perioadă limitată a certificatelor de emisii de CO₂ excedentare, este o posibilitate de remediere a acestei tendințe. În acest mod, se poate obține o stabilizare provizorie pe termen scurt a ETS;

30. este însă de părere că, în ciuda acordului privind *backloading*-ul, este necesară o reformă structurală a ETS. Prin stabilirea unor obiective ambițioase pentru politica climatică a UE și prin reducerea simultană a numărului de certificate de emisii, ETS poate fi stabilizat pe termen lung. În plus, trebuie găsită o soluție și pentru retragerea durabilă a certificatelor excedentare de pe piață;

31. observă că obiectivele de reducere a emisiilor la nivelul UE pentru 2020 sunt pe cale de a fi atinse. Consumul de energie a scăzut în statele membre și s-a înregistrat o trecere la energia din surse regenerabile. Instrumentele politice au inclus taxele naționale, subvențiile pentru investiții și tarifele fixe. Din păcate, taxele sunt utilizate în special pentru a echilibra balanța contabilă a guvernelor și doar în mod secundar pentru a orienta utilizarea energiei. Recesiunea și mutațiile structurale din industrie au dus la reducerea consumului și a emisiilor în defavoarea ocupării forței de muncă;

32. observă că obiectivele obligatorii privind energia din surse regenerabile și privind eficiența energetică ar trebui să se susțină reciproc. Întrucât obiectivul general este reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, economiile de energie ar trebui realizate în primul și primul rând pe seama consumului de energie din surse fosile, însă este clar că nici energia din surse regenerabile nu ar trebui risipită și că energia cea mai ieftină este energia care nu este consumată;

33. este preocupat de posibilele consecințe ale normelor în materie de ajutoare de stat referitoare la ETS care permit statelor membre ca, începând din 2013, să asigure compensarea unei părți din costurile indirecte ale ETS pentru sectoarele cele mai energointensive. Este de acord cu punctul de vedere al Comisiei potrivit căruia cadrul din 2013 al normelor privind ajutoarele de stat pentru necesități energetice și de mediu trebuie să abordeze acest aspect;

34. subliniază că obiectivul extinderii producției de energie din surse regenerabile în cadrul ETS trebuie coordonat cu eforturile menite să îi încurajeze pe consumatori să investească în propria lor energie din surse regenerabile sau să își reducă consumul. Prețul certificatelor de emisii, trebuie să fie suficient de ridicat pentru a stimula tranziția în producție către energia din surse regenerabile;

D. Un obiectiv obligatoriu de reducere a emisiilor pentru 2020

35. consideră că obiectivul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ar trebui să prevadă o reducere a acestor emisii cu 50% până în 2030 față de nivelul din 1990 și să devină obligatoriu. Un obiectiv obligatoriu referitor la emisiile totale, precum și obiective în materie de eficiență energetică și de energie din surse regenerabile ar inspira încredere cetățenilor, întreprinderilor și factorilor politici în faptul că emisiile de gaze cu efect de seră vor scădea constant;

36. insistă asupra faptului că toate statele membre ar trebui să ajungă la un consens cu privire la modul de partajare a poverii impuse de îndeplinirea obiectivului 2030 pentru reducerea emisiilor. Această povară ar trebui repartizată într-un mod echitabil, ținând seama de economia fiecărui stat membru, de structura dominantă a emisiilor, de măsurile luate deja și de condițiile de mediu. În parte, acest obiectiv poate fi îndeplinit prin utilizarea mecanismelor din cadrul Acordului ONU privind schimbările climatice;

37. consideră că ar trebui luată o decizie cu privire la extinderea sistemului comun și obligatoriu al UE de comercializare a emisiilor după 2020 și în special cu privire la modul în care reducerile de emisii ar trebui împărțite între sectorul comercializării emisiilor și alte domenii de activitate. Comercializarea emisiilor are un impact asupra producției de energie. Veniturile obținute din licitarea certificatelor de emisii ar trebui utilizate pentru măsuri mai eficiente de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea;

E. Obiectivele specifice pentru fiecare țară

38. observă că, pe lângă comercializarea emisiilor, se pot utiliza sub-obiective specifice pentru fiecare țară pentru energia regenerabilă și eficiența energetică în vederea îndeplinirii unui obiectiv comun obligatoriu de reducere a emisiilor. Aceste obiective trebuie formulate astfel încât să furnizeze o gamă orientativă de instrumente, date fiind diferențele existente între țări. Acesta este cel mai bun mod pentru a asigura rentabilitatea, selectarea măsurilor celor mai adecvate și ordinea în care acestea sunt aplicate și pentru a evita eventualele duplicări și conflicte între diferitele măsuri și politici de orientare, cum ar fi comercializarea emisiilor;

39. subliniază că în statele membre există condiții diferite de utilizare a surselor regenerabile de energie, în funcție de factori precum materiile prime, mediul natural și sistemele lor de producție și transmisie a energiei. Sunt, de asemenea, mari diferențele legate de eficiența energetică a clădirilor;

40. consideră că sub-obiectivele specifice pentru fiecare țară vor permite economiilor naționale și întreprinderilor din statele membre să dezvolte competențele, tehnologia, inovațiile, normele pentru integrarea în rețele a producătorilor de energie pe scară redusă sau pentru propriul consum și modul de utilizare a resurselor naturale care sunt cele mai adecvate pentru ele. Rezultatele vor fi aplicate în celelalte state membre prin piața internă. Aceasta va garanta, de asemenea, respectarea principiului subsidiarității.

F. Orientări pentru politica UE în domeniul climei și al energiei

41. consideră că obiectivele principale ale politicii UE în domeniul climei și al energiei ar trebui să constea în asigurarea unui mod de aprovizionare cu energie care să fie sustenabil sub aspect ecologic, social și economic și care să ofere, în același timp, siguranță și securitate. În acest scop sunt necesare îmbunătățirea eficienței energetice, utilizarea surselor de energie autohtone, precum și dezvoltarea și aplicarea unor tehnologii energetice inovatoare. Aceste obiective vor contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la îmbunătățirea sănătății publice și a stării mediului, creând totodată locuri de muncă;

42. subliniază că prețurile de pe piețele mondiale, comercializarea emisiilor, dar și sistemul actual de finanțare a îmbunătățirii eficienței energetice și promovarea energiei din surse regenerabile, noua tehnologie și impozitarea, precum și diferitele combinații ale acestor factori fac ca energia să devină și mai scumpă. Aceste prețuri mai ridicate la energie sunt cu siguranță pozitive, constituind stimulente pentru reducerea emisiilor și dezvoltarea energiilor din surse regenerabile alternative, precum și economisirea de energie; trebuie vegheat însă ca prețurile energiei să nu afecteze, fără justificare, grupurile de populație sau întreprinderile vulnerabile. Prin utilizarea consecventă a unor mecanisme eficiente de piață și orientate spre concurență în sectorul energetic trebuie să se limiteze creșterea în continuare a prețurilor la nivelul strict necesar;

43. solicită Comisiei Europene să promoveze măsuri care să faciliteze dezvoltarea micro-producției de energie și integrarea acestora în rețelele de distribuție și să se asigure că, în cadrul acestui proces, consumatorii pot beneficia pe deplin de energie la prețuri accesibile;

44. observă că consumatorii de energie pot influența modul în care utilizează ei înșiși energia și opțiunile legate de aceasta. Prin urmare sunt foarte importante consilierea imparțială adresată persoanelor individuale și mobilizarea diferitelor grupuri de consumatori. Auditurile energetice indică potențiale economii de energie care ar putea fi realizate prin îmbunătățirea sistemelor de întreținere și de informare. În plus, sistemele de informare ar putea să furnizeze informații cu privire la economiile de energie obținute;

45. consideră că independența și diversitatea energetică oferă o protecție împotriva modificărilor de preț, îmbunătățesc autonomia economică și politică și susțin activitatea economică. Energia din surse regenerabile și inovările care duc la economii de energie generează dinamism local și o nouă activitate de afaceri;

46. solicită ca măsurile propuse de Comisie să fie suficiente pentru a consolida poziția consumatorilor și a combate sărăcia energetică și cere să se acorde o atenție specială protejării consumatorilor vulnerabili;

47. subliniază că sursele de energie sunt diferite în fiecare stat membru. Independența energetică poate fi îmbunătățită prin dezvoltarea unei politici privind piața internă a energiei. Securitatea aprovizionării cu electricitate poate fi îmbunătățită și vârfurile de consum aplatizate prin conectarea rețelelor de transmisie între diferite țări. În ceea ce privește energia eoliană și solară, conectarea rețelelor inteligente sau stocarea energiei contribuie la nivelarea vârfurilor de producție;

48. consideră că pentru atingerea obiectivului de reducere a emisiilor pentru 2030, acesta trebuie integrat în alte politici ale Uniunii. Un exemplu promițător este accentul pus pe faptul că perioada 2014-2020 a FEDR trebuie să fie parte a eforturilor de a realiza tranziția către o societate cu emisii scăzute de carbon.

G. Rolul de frunte al nivelului local și regional

49. observă că multe dintre orașele europene au lansat din proprie inițiativă programe ambițioase și proiecte practice de încetinire a schimbărilor climatice. Exemple internaționale de proiecte locale includ *Local Agenda 21* (Agenda locală 21) – lansată în 1992 în cadrul Summitului Pământului, care a făcut posibil ca, în ultimele două decenii, în jur de zece mii de guverne locale să dezvolte politici și acțiuni în ce privește dezvoltarea durabilă și, mai precis, îmbunătățirea calității mediului, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea la schimbările climatice –, *Climate Alliance* (Alianța pentru climă) și *Cities for Climate Protection* (Orașe pentru protecția climei) din cadrul ICLEI. Grupul *Energy Cities* (Orașele energiei) desfășoară o activitate utilă cu privire la anumite chestiuni energetice. Programul *European Energy Award* pentru localități eficiente din punct de vedere energetic, prin abordarea sa globală, stimulează localitățile să atingă un nivel mai ridicat al eficienței energetice, al protecției climei și să recurgă la resurse de energie regenerabile. La acest program participă deja peste 1 000 de localități. CLRE a redactat o publicație pentru factorii de decizie locali intitulată „Save energy, save the climate, save money” (Să economisim energie, să cruțăm clima, să economisim bani). Ca exemplu pentru numeroasele inițiative locale de atingere a neutralității în materie de emisii de dioxid de carbon ar putea fi menționat planul localității suedeze Växjö de a-și reduce emisiile de dioxid de carbon cu 100% până în 2030. Și în Finlanda, 14 localități implicate în proiectul HINKU orientat către atingerea neutralității în materie de emisii de dioxid de carbon colaborează cu întreprinderile locale, factorii politici și locuitorii cu scopul de a realiza o reducere cu 80% a emisiilor, promovând totodată economia ecologică. Campania localităților pentru protecția climei (CCP Finlanda) include 53 de autorități locale, iar 115 autorități locale au o strategie în domeniul climei. Inițiativa Convenția primarilor include mii de orașe care au planuri de acțiune durabile în domeniul energiei și programe de reducere a emisiilor. Multe agenții pentru energie locale și regionale înființate cu fonduri europene contribuie în prezent la furnizarea de consultanță în domeniul energiei;

50. menționează ca exemple de noi abordări cooperative de producție a energiei bazate pe consumatori, precum cea din Beckerich, Luxemburg, și microgenerarea de către gospodăriile sau întreprinderi pentru a-și asigura propria aprovizionare cu energie. Acestea îi obligă pe actorii tradiționali ai producției de energie să se schimbe, atât în ce privește legislația privind accesul la rețele, cât și costurile de producere a energiei legate de aceste noi modalități. Astfel, consumatorii de energie devin și producători de energie. De exemplu, transmisia bidirecțională de energie ar putea fi posibilă prin rețelele de energie existente.

51. subliniază că sunt necesare sinergii mai puternice între inițiativele UE existente privind durabilitatea locală, cum ar fi Convenția primarilor din UE, Orașe și comunități inteligente, Agenda locală 21 și alte proiecte finanțate de UE, precum și cu rețeaua de adaptare destinată autorităților locale și regionale care a fost propusă în strategia UE de adaptare la schimbările climatice. În acest sens, trebuie intensificate eforturile pentru crearea unei metodologii comune de realizare a unor planuri de adaptare și pentru promovarea schimburilor de experiență între autoritățile locale și regionale;

H. Clădiri și transport

52. observă că peste 40% din consumul de energie și mai mult de o treime din emisiile de dioxid de carbon din UE sunt cauzate de clădiri. Din motive financiare și pentru a reduce la minimum perioadele în care clădirile nu sunt locuibile, renovările se fac treptat și clădire cu clădire. Consumul de energie al noilor clădiri ar trebui să fie aproape de zero;

53. observă că la proiectarea, construirea și monitorizarea noilor clădiri și a clădirilor care se renovează trebuie să se dea dovadă de o atenție deosebită, întrucât energia poate fi risipită și prin utilizarea și practicile neadecvate. Este important să se facă uz de practici performante de economisire a energiei, cum ar fi întreținerea, renovarea și monitorizarea periodică a instalațiilor generatoare și consumatoare de energie, iar îndrumarea pentru utilizatorii și locuitorii clădirilor este esențială. Trebuie subliniat cât este de important ca țările din UE să facă schimb de bune practici în domeniu;

54. recomandă statelor membre și, în special, autorităților locale și regionale să adopte programe menite să reducă consumul de energie în edificiile publice. Aceste programe ar trebui să includă nu doar instalațiile energetice, ci și implementarea unor metodologii care să-i implice pe utilizatorii clădirii în măsurile de economisire și eficiență;

55. consideră că metodele de încălzire centralizată în zonele construite, cum ar fi încălzirea urbană și cogenerarea (CHP), sunt eficiente din punctul de vedere al utilizării energiei și merită recomandate din perspectiva calității aerului. Răcirea urbană este metoda de răcire cea mai eficientă din punct de vedere energetic, exploatând de exemplu temperaturile mai joase ale cursurilor de apă. Răcirea urbană economisește o cantitate considerabilă de electricitate în comparație cu sistemele de răcire separate pentru clădiri și spații de lucru. Este important ca cerințele privind clădirile cu un consum de energie aproape egal cu zero să fie formulate în așa fel încât să nu fie discriminate așa-numitele sisteme comune de aprovizionare cu energie;

56. observă că materialul lemnos regenerabil și produsele de lemn prelucrat pot înlocui betonul și oțelul, a căror producție necesită cantități substanțiale de energie, precum și resurse naturale neregenerabile cum ar fi pietrișul și cărbunile. Construirea cu lemn creează un depozit de carbon pe termen lung și este însoțită de emisii cu ciclu de viață redus;

57. subliniază că transportul este responsabil de aproape 20% din emisiile de gaze cu efect de seră din statele membre, iar 60% din acestea provin de la autovehicule private. Prin propunerea de directivă a Comisiei privind sistemele alternative de propulsie, o gamă largă de combustibili vor deveni disponibili pentru transportul rutier. Încă nu este sigur ce tehnologie sau tehnologii potențiale se vor dovedi eficiente și vor putea fi comercializate pe piață în diferitele state membre. Autoritățile locale și regionale pot cere utilizarea combustibililor cu emisii scăzute în transportul public.

58. reamintește că se acordă din ce în ce mai multă importanță amenajării durabile a teritoriului, care – în condițiile schimbărilor climatice – trebuie să țină seama de factorii bioclimatici în ceea ce privește consumul de energie în centrele urbane și în traficul rutier, dar și de calitatea vieții cetățenilor;

59. subliniază că, pe lângă dezvoltarea unor carburanți cu emisii reduse sau a unor sisteme alternative de propulsie și pe lângă reevaluarea utilizării mijloacelor de transport în comun, trebuie acordată mai multă atenție măsurilor de urbanism și celor economice și sociale, care pot contribui la reducerea traficului (e-guvernare, muncă la distanță) și la modificarea comportamentului cetățenilor (*car-sharing*, autolimitare);

60. reamintește că, în cadrul producerii și distribuției de energie, dar și cu referire la transportul în comun, ar trebui insistat mai mult pe modelele participative pentru sporirea consensului în rândul populației și pentru accelerarea schimbării modelelor de consum;

61. subliniază importanța dezvoltării constante a rețelelor inteligente și a consolidării conceptelor de aprovizionare la distanță cu energie, pentru a garanta distribuirea controlată și eficientă a electricității, încălzirii și climatizării.

Bruxelles, 30 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor

Ramón Luis VALCARCEL SISO